

Комунальний заклад вищої освіти
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради
Факультет спеціальної освіти та соціально-гуманітарних наук
Кафедра психології та соціальної роботи

КВАЛІФІКАЦІЙНА (МАГІСТЕРСЬКА) РОБОТА Корекція
смісловиттєвих орієнтацій ІТ-фахівців в умовах війни

Виконав студент групи Пм-2
спеціальності 053 Психологія
Тимощук Олексій Сергійович
Керівник: ___ Бобилева Я. В.
Рецензент: ___ Березка С.В.
Нормоконтроль ___ Поліна Бондар

Запоріжжя
2024 р.

РЕФЕРАТ

Магістерська робота: 80 с., 2 табл., 4 рис., 97 джерел.

Об'єкт дослідження – формування смисложиттєвих орієнтацій ІТ фахівців в умовах війни.

Предмет дослідження – психологічна корекція смисложиттєвих орієнтацій ІТ-фахівців в умовах війни.

Мета дослідження полягає у визначенні смисложиттєвих орієнтацій ІТ-фахівців в умовах війни та розробці корекційної програми щодо підвищення особистісного розвитку ІТ-фахівців в умовах війни.

Методи дослідження. Для вирішення завдань дослідження у роботі використано такі методи:

- 1) теоретичні: аналіз сучасного стану розробки досліджуваної проблеми, системний аналіз літератури з досліджуваної теми;
- 2) емпіричні: анкетування, методика «Ціннісні орієнтації» М. Рокича ;
- 3) методи математичної статистики.

Практичне значення дослідження полягає у розробці програми щодо методів корекції смисложиттєвих орієнтацій ІТ-фахівців, які пережили військові дії на території України, з метою підвищення їхньої психологічної стабільності, соціальної адаптації, попередження розвитку посттравматичних стресових розладів та зменшення негативних психологічних наслідків війни.

ВСТУП

Воєнний стан та життєві обставини є викликом не тільки для фізичної, але й для психологічної стійкості особистості. Фахівці ІТ-сектору, не є виключенням. Воєнний стан вносить значні зміни в типові, комфортні робочі процеси, часто змушуючи фахівців працювати в умовах постійної невизначеності та загрози. Це може призвести до розладів смисложиттєвої сфери, зниження мотивації, відчуття безпорадності або професійного вигорання.

Магістерська робота спрямована на дослідження шляхів надання допомоги фахівцям, знайти нові особистісні ресурси, адаптуватися до змін умов життя та роботи, а також зберегти професійну ефективність та особистісне благополуччя. Важливо відзначити, що такі дослідження не лише сприяють відновленню індивідуальної рівноваги, але й можуть мати в майбутньому позитивні наслідки для колективного психологічного стану, що є особливо важливим у кризові часи.

Ефективна корекція смисложиттєвих орієнтацій може зміцнити не тільки індивідуальні здібності ІТ-фахівців, але й забезпечити більш стійке та гнучке реагування галузі на воєнні загрози та виклики. Таким чином, розробка й впровадження психологічних інтервенцій може мати значний вплив на здатність ІТ-галузі не тільки виживати, але й продовжувати розвиватися попри воєнні умови, що є актуальним внеском у майбутнє суспільства.

Таким чином, актуальність проблеми та її недостатня розробленість науковцями зумовили вибір теми дослідження: «Корекція смисложиттєвих орієнтацій ІТ-фахівців в умовах війни».

Об'єкт дослідження - формування смисложиттєвих орієнтацій ІТ фахівців в умовах війни.

Предмет дослідження - психологічна корекція смисложиттєвих орієнтацій ІТ-фахівців в умовах війни.

Мета дослідження - визначити смисложиттєві орієнтації ІТ-фахівців в умовах війни та розробити корекційну програму для підвищення особистісного розвитку ІТ-фахівців в умовах війни.

Для досягнення поставленої мети було визначено наступні завдання:

1. Здійснити теоретико-методологічний аналіз проблеми особистісного розвитку ІТ-фахівців в умовах війни.
2. Підібрати методологічний інструментарій дослідження психологічної підтримки особистісного розвитку ІТ-фахівців в умовах війни.
3. Визначити рівні сформованості психологічної підтримки особистісного розвитку ІТ-фахівців в умовах війни.
4. Запропонувати програму спрямовану на підвищення рівня смисложиттєвих орієнтацій ІТ-фахівців в умовах війни.

Теоретико-методологічною основою роботи становлять теоретичні положення психології, філософії, соціології та управління людськими ресурсами.

Для дослідження важливо звернути увагу на наступні наукові джерела: М. Мудрак «Особливості психологічного підходу до вивчення системи цінностей особистості», О. Ямницький «Категорія «цінності» у психологічному вимірі», І. Варє «Смисложиттєві орієнтації особистості – динамічний компонент смислової сфери», В. Бочелюк «Особливості формування психологічного здоров'я особистості», Ш. Шварц та В. Більський «Цінності та особистість», В. Франкл «Людина у пошуку сенсу», Д. Олвер та Т. Мурадьян «Риси особистості та особистісні цінності: концептуальна та емпірична інтеграція», Р. Лазарус «Стрес оточення», Ч. Пак, С. Лечер «Проблеми вимірювання в дослідженнях духовності» та на концепції смисложиттєвих орієнтацій, ціннісних орієнтацій стресу, адаптації, життєстійкості та корекції в психології.

Практичне значення дослідження полягає у розробці програми корекції смисложиттєвих орієнтацій ІТ-фахівців, які пережили військові дії на території України, з метою підвищення їх психологічної стабільності, соціальної адаптації, запобігти розвитку посттравматичних стресових розладів та зменшення негативних психологічних наслідків війни.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновку, списку використаних джерел загальною кількістю 97. Загальний обсяг 80 сторінок, основного тексту – 57.

ВИСНОВОК

Магістерська робота охоплює комплексне дослідження смисложиттєвих орієнтацій ІТ-фахівців контексті воєнного стану. Використання наукових методів та емпіричне дослідження за методикою М. Рокича та опитувальник «Вплив стресу» дозволило зануритись в тему та визначити ключові ціннісні орієнтації, які формують професійну та особистісну ідентичність ІТ-спеціалістів у цей критичний період.

Результати дослідження виявили, що війна значно впливає на переосмислення життєвих цілей та пріоритетів серед ІТ-працівників, причому цей вплив має як позитивні, так і негативні аспекти. З одного боку, спостерігається зростання мотивації до більшої відданості роботі та сімейного благополуччя, з іншого - збільшення рівня стресу.

Розроблена програма корекції смисложиттєвих орієнтацій спрямована на підтримку та розвиток внутрішньої резильєнтності ІТ-фахівців, що є критично важливим для підтримки їхнього психологічного благополуччя та професійної ефективності під час воєнного стану в країні. Програма включає вправи, спрямовані на зміцнення особистісної стійкості, розвиток стратегій адаптації та підтримку позитивного ставлення до життя.

У цілому, дане дослідження вносить значний вклад у розуміння впливу воєнного стану на професійну сферу, зокрема в ІТ-галузі, та розкриває важливість психологічної підтримки та розвитку особистісних ресурсів у складних життєвих обставинах.